

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi
työsopimuslain 2 luvun 16 §:n sekä
kirjanpitolain 2 luvun ja 8 luvun 4 §:n
muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on torjua harmaata taloutta vähentämällä käteisen rahan käyttöä palkanmaksussa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työ sopimuslain palkan maksamista koskevaa säännöstä siten, että palkka olisi maksettava työntekijän ilmoittamalle pankkitilille. Työnantaja voisi maksaa palkan käteisenä vain, jos työntekijä ei muuten saisi palkkaa käyttöönsä laissa edellytetyssä tai sovitussa ajassa.

Kirjanpitolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kirjanpito velvollisen työnantajan olisi liitettävä kirjanpitoon työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu todisteellinen selvitys käteisenä tapahtuneen palkanmaksun todentamiseksi. Tämän velvollisuuden laiminlyönti säädettäisiin rangaistavaksi kirjanpitorikkomuksena.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.7.2013.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Talousrikollisuus ja harmaa talous aiheuttavat yhteiskunnalle merkittäviä tappiota. Suurin osa harmaaseen talouteen liittyvästä rahaliikenteestä liikkuu käteisenä rahana. Useilla aloilla harmaan talouden ongelmat liittyvät suurelta osin verotuksen ohi maksettaviin ”pimeisiin” palkkoihin.

Valtioneuvosto antoi 19.1.2012 periaatepäätöksen tehostetun harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelmasta vuosille 2012–2015. Valtioneuvosto edellyttää, että ministeriöt ja viranomaiset toteuttavat toimintaohjelman hankkeet vuosina 2012–2015. Hankkeessa numero 3 todetaan: ”Selvitetään mahdollisuudet säätää lailla siitä, että palkka on elinkeinotoiminnassa maksettava työntekijän ilmoittamalle pankkitilille tai maksumääräyksenä työnantajan pankista.”

Palkan maksaminen

Palkan maksamisesta säädetään työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 16 §:ssä. Säännöksen mukaan palkka on maksettava työntekijälle käteisenä tai jos niin on sovittu, hänen osoittamaansa rahalaitokseen. Työnantaja vastaa viimeksi mainitusta palkanmaksutavasta aiheutuvista kustannuksista. Palkka on maksettava tai sen on oltava nostettavissa palkan erääntymispäivänä. Maksaessaan palkan työnantajan on annettava työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

Lainsäädännön lähtökohtana on, että palkka on maksettava työntekijälle käteisenä. Työsopimuslain esitöiden (HE 157/2000 vp. s. 78) mukaan palkka tai sen osa voidaan maksaa myös tavarana tai muuna luontoisetuna, vaikka asiasta ei nimenomaisesti säädetä. Lisäksi työnantaja ja työntekijä voivat sopia rahapalkan ja luontoisetujen lisäksi muusta vastikkeesta, jolla on taloudellista arvoa.

Työnantajan on annettava työntekijälle palkkalaskelma, jotta tämä voi tarkistaa palkanmaksun oikeellisuuden. Palkkalaskelma voidaan antaa myös sähköisessä muodossa.

Työsopimuslain 2 luvun 13 §:ssä säädetään palkan maksuajasta ja -kaudesta. Lähtökohtana on, että palkka on maksettava kunkin palkanmaksukauden viimeisenä päivänä. Tällöin erääntyvä palkka kattaa kyseiseltä palkanmaksukaudelta ansaitun saamisen. Palkan maksuajasta ja -kaudesta voidaan sopia toisin työsopimuksella tai työehtosopimuksella. Pykälässä säädetään kuitenkin palkanmaksukauden enimmäispituuksista, joita ei voi ylittää.

Työsuhteen päättyessä päättyy myös palkanmaksukausi, ja palkka on maksettava, jollei palkanmaksusta ole sovittu työsopimuslain 2 luvun 13 §:stä poiketen. Palkanmaksun viivästyessä työntekijällä on oikeus saada korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun viivästyskoron lisäksi täysi palkkansa enintään kuudelta odotuspäivältä. Työntekijällä on oikeus saada palkkaa odotuspäiviltä ainoastaan työsuhteen päättyessä. Jos palkanmaksu viivästyy työsuhteen aikana, työntekijä on oikeutettu ainoastaan viivästyskorkoon.

Eräissä tilanteissa työntekijällä on oikeus palkkaan odotuspäiviltä vain, jos hän on huomauttanut työnantajalle suorituksen viivästymisestä kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä, eikä työnantaja ole suorittanut saatavaa kolmen arkipäivän kuluessa huomautuksesta. Tällöin oikeus odotuspäivien palkkaan alkaa työnantajalle varatun maksuajan kuluttua. Odotuspäivien palkan saaminen edellyttää työntekijän tekemää huomautusta silloin, kun saatava ei ole selvä ja riidaton tai jos suorituksen viivästyminen on johtunut laskuvirheestä tai tällaiseen rinnastettavasta erehdyksestä.

Jos työntekijän palkka erääntyy maksettavaksi sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, joului- tai juhannusaattona tai arkilauantaina, erääntymispäivänä pidetään lähinnä edellistä arkipäivää. Vastaavasti silloin, kun työntekijän palkka erääntyy maksettavaksi sellaisena arkipäivänä, jona pankkien yleisesti keskinäisissä maksuissaan käyttämät maksujärjestelmät eivät säädöskokoelmassa julkaistavan Suomen Pankin ilmoituksen mukaan ole Euroopan keskuspankin tai Suomen Pankin tekemän päätöksen vuoksi käytössä, erääntymispäivänä pidetään niin ikään tätä lähinnä edeltävää arkipäivää.

Työsopimuslain 2 luvun 17 §:ssä säädetään työnantajan kuittausoikeudesta ja työntekijälle maksettavasta palkkaennakosta. Työnantaja ei saa kuitata työntekijän palkkasaamista vastasaamisellaan siltä osin kuin palkka on ulosottolain (37/1895) ja suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa annetun asetuksen (1031/1989) mukaan jätettävä ulosmittaamatta.

Sopimuksen vakuudeksi tai muutoin maksettu palkkaennakko voidaan vähentää palkasta. Palkkaennakko luetaan ensisijaisesti 1 momentissa tarkoitettuun suojaosaan.

Vastaavasti kuin tavallinen palkka myös palkkaennakko voidaan maksaa sekä käteisenä että muulla sovitulla tavalla.

Työsopimuslain lähtökohta on palkan maksaminen käteisenä. Säännös periytyy vuoden 1922 laista. Vuoden 2001 työsopimuslain kokonaisuudistuksessa tämä oikeustila säilytettiin ennallaan. Pankki- ja muiden maksukorttien, sähköisten pankkiyhteyksien sekä rahan nostoautomaattien yleistymisen vuoksi käteisen rahan käytölle palkanmaksun ensisijaisena välineenä ei ole enää olemassa tarvetta. Finanssialan Keskusliiton tilastojen mukaan 93 prosentilla 15–75-vuotiaista on käteisautomaatin käyttöön soveltuva kortti. Valtaosa palkoista onkin jo pitkään maksettu työntekijän ilmoittamalle pankkitilille.

Käteistä käytetään edelleen joillain aloilla eräiden palkan osien maksuun. Tällaisia voivat olla esimerkiksi kilometrikorvaukset ja päivärahat. Myös palkkaennakkoja maksetaan tietyissä tilanteissa käteisellä. Lisäksi työsuhteen päättyessä, varsinkin purkutilanteissa, käteistä saatetaan käyttää palkanmaksuun.

Kuten edellä on todettu, palkan maksaminen tilille on valtaosin voimassa olevaa käytäntöä. Lakisääteinen velvoite maksaa palkka pankkitilille ei siis aiheuttaisi muutoksia suurimmassa osassa työsuhteita. Ongelmia aiheutuisi tilanteissa, jossa työntekijällä ei ole pankkitiliä. Yleisesti, muun muassa perusoikeuksien näkökulmasta on katsottu, että työntekijää ei voida velvoittaa ottamaan pankkitiliä. Tämän vuoksi ilman pankkitiliä olevia työntekijöitä varten tulisi olla vaihtoehtoinen palkanmaksutapa kuten maksuosoitus.

Maksuosoitusta ei kuitenkaan ole tarkoitettu normaaliin rahan siirtämiseen, ja sen käyttäminen vaatii pankeilta aina erityisjärjestelyitä. Lisäksi palkan maksaminen työntekijälle maksuosoituksella on mahdollista vain työnantajan pankista. Rahan lähettäminen toiseen pankkiin ja maksaminen sieltä työntekijälle, jolla ei ole pankkitiliä edellyttäisi pankkien luovan uusia järjestelmiä tällaisten käytäntöjen varalle. Lisäksi pankeja koskee maksuosoitusten osalta osittain sama asiakkaan tunnistamisvelvoite, joka liittyy sekä pankkitilin avaamiseen että maksuosoituksen vastaanottamiseen (silloin, kun maksetut palkat ylittävät 15 000 euroa). Maksuosoituksen noutaja on voitava tunnistaa. Näin ollen maksuosoituksen käyttämisellä ei voida ratkaista kaikkia niitä ongelmia, joita palkan maksamiseen liittyy, jos maksuosoitus olisi ainoa vaihtoehto tilille maksettavalle palkalle.

Kirjanpitovelvollisuus

Kirjanpitovelvollisuudesta säädetään kirjanpitolaissa (1336/1997). Lain mukaan jokainen liike- tai ammattitoimintaa harjoittava on tästä toiminnastaan kirjanpitovelvollinen. Lisäksi laissa on luettelo yhteisöistä, jotka ovat aina kirjanpitovelvollisia. Julkisyhteisöt eivät kirjanpitolain mukaan ole kirjanpitovelvollisia, mutta kuntalain (365/1995) 67 §:n mukaan kunnan kirjanpidosta on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään.

Lain 2 luvussa säädetään tapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta. Kirjanpitoon merkitään liiketapahtumina menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät. Meno on tuotannontekijän, kuten työntekijän palkan, rahana ilmaistu vastike. Kirjanpitolain 2 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viipymättä päiväkohtaisesti.

Kirjanpidon perustana ovat tositteet, joista säädetään lain 2 luvun 5 §:ssä. Kirjauksen on perustuttava päivätyyn ja numeroituun tositteeseen, joka todentaa liiketapahtuman. Tositteesta tulee käydä selville ainakin tositteiden antajan nimi, liiketapahtuman sisältö ja rahamäärä.

Menotositteesta on käytävä selville vastaanotettu tuotannontekijä ja tulotositteesta luovutettu suorite. Tuotannontekijän vastaanottoajankohta ja suoritteiden luovutusajankohta on voitava osoittaa tositteiden tai sen liitteen avulla taikka muutoin. Tositteiden, jotka todentaa suoritettujen maksujen, tulee olla, mikäli se on mahdollista, maksun saajan tai maksun välittäneen rahalaitoksen tai muun vastaavan antama. Milloin kirjauksen perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, kirjaus tulee todentaa kirjanpitovelvollisen itsensä laatiman ja asianmukaisesti varmennetun tositteiden avulla.

Kirjanpitolain noudattamista valvoo yleisesti työ- ja elinkeinoministeriö. Ilmoitusvelvollisuuden noudattamista valvoo patentti- ja rekisterihallitus. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo lain noudattamista pankeissa, luottolaitoksissa ja eräissä muissa laissa luetelluissa yhteisöissä.

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus, jotka tarkastetaan siten kuin tilintarkastuksesta on tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetty.

Kirjanpidon laiminlyöntiin liittyvät seuraamukset määräytyvät joko kirjanpitolain 8 luvun kirjanpitorikkomuksia koskevan säännöksen perusteella tai vakavammissa tilanteissa rikoslain (39/1889) 30 luvun kirjanpitorikoksia koskevien säännösten perusteella.

2 Ehdotetut muutokset

Suurin osa harmaaseen talouteen liittyvästä rahaliikenteestä liikkuu käteisenä rahana. Palkan maksamista koskevan sääntelyn tiukentamisen tavoitteena on vähentää käteisen rahan käyttöä ja sitä kautta vaikeuttaa pimeiden palkkojen maksua.

Palkan maksaminen

Palkan maksutavasta säädetään työsopimuslain 2 luvun 16 §:ssä. Sen mukaan palkka on maksettava työntekijälle käteisenä tai jos niin on sovittu, hänen osoittamaansa rahalaitokseen. Nyt lain 2 luvun? 16 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että palkka maksettaisiin työntekijän osoittamalle pankkitilille. Työntekijöillä on mahdollisuus joissakin työpaikoissa liittyä työpaikkakassan jäseniksi ja ohjata palkkansa joko kokonaan tai osittain työpaikkakassan tilille. Tämä olisi edelleenkin mahdollista. Palkan maksaminen käteisenä olisi mahdollista vain pakottavista syistä. Lisäksi palkan maksaminen käteisenä olisi mahdollista eräissä erityistilanteissa, vaikka niihin ei liittyisikään mitään pakottavia syitä.

Työsopimuslain 2 luvun 13 ja 14 §:ssä säädetään muun muassa palkan maksamisen ajankohdasta. Lisäksi maksuajankohdasta on määräyksiä monissa työehtosopimuksissa tai siitä voidaan eräin rajoituksin sopia myös työnantajan ja työntekijän kesken. Maksun viivästyessä laissa säädetystä tai sovitusta työnantaja on velvollinen maksamamaan viivästyneelle määrälle viivästyskorkoa. Työsuhteen päättyessä tapahtuvan palkanmaksun viivästyksen seurauksena voi olla myös työsopimuslain 2 luvun 14 §:n mukaisen odotusajan palkan maksuvelvollisuus.

Aina ei ole mahdollista työnantajasta riippumattomista syistä maksaa palkkaa työntekijän pankkitilille siten, että se olisi työntekijän nostettavissa palkanmaksukauden päättyessä tai sovitussa ajassa. Tällainen tilanne tulee useimmiten eteen silloin, kun työsopimus puretaan välittömin oikeusvaikutuksin. On myös mahdollista, ettei työntekijällä ole pankkitiliä, johon palkka voitaisiin maksaa tai ettei pankkitili ole työnantajan tiedossa. Kaikissa näissä tilanteissa on kyse säännöksessä tarkoitettusta pakottavasta syystä, joka oikeuttaisi maksamaan palkan käteisenä.

Jos palkanmaksun mahdollinen viivästyminen johtuisi työnantajan laiminlyönnistä, viivyttelystä tai muusta työnantajan vastuulle kuuluvasta asiasta, palkan maksaminen käteisenä ei olisi mahdollista. Työnantaja ei siis voisi vedota esimerkiksi siihen, ettei pankkitilillä ole riittävästi varoja palkkojen maksamiseen pankin välityksellä tai että palkkojen laskenta on muiden kiireiden vuoksi viivästynyt, ja maksaa palkkoja siitä syystä käteisenä.

Myös hyvin lyhytkestoisten, päivän tai muutaman tunnin mittaisten työsuhteiden päättyessä palkan maksaminen käteisenä olisi mahdollista, jos muunlainen maksutapa johtaisi maksun viivästymiseen ja viivästysseuraamuksiin.

Voimassa olevan työsopimuslain 2 luvun 16 §:ssä todetaan, että palkka on maksettava tai sen on oltava nostettavissa palkan erääntymispäivänä. Tältä osin säännöstä ehdotetaan muutettavaksi johtuen edellä kuvatuista palkanmaksutapaan ehdotetuista muutoksista. Muutos olisi luonteeltaan tekninen.

Työsopimuslain 2 luvun 16 §:n 2 momentissa säädetään työnantajan velvollisuudesta antaa työntekijälle palkkalaskelma palkanmaksun yhteydessä. Tähän säännöksen ei ehdoteta muutoksia, mutta momentin loppuun ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös. Se velvoittaisi kirjanpitovelvollista työnantajaa liittämään kirjanpitoon työntekijän allekirjoittaman kuitin tai muun todisteellisen selvityksen palkan maksamisesta käteisenä. Nykyiseen tapaan palkkalaskelma voitaisiin antaa työntekijälle myös sähköisessä muodossa edellyttäen, että työntekijällä on tosiasialliset mahdollisuudet tarkastaa palkanmaksunsa oikeellisuus myös sähköisestä palkkalaskelmasta.

Työnantajan olisi maksaessaan palkan käteisenä pyydettävä työntekijältä allekirjoitus kuittiin. Jos allekirjoitusta ei olisi mahdollista saada, palkanmaksun pitäisi olla muutoin todennettavissa. Tällöin olisi mahdollista käyttää esimerkiksi todistajaa tai muuta todistettavaa tapaa.

Kirjanpitovelvollisuus

Työnantajan kirjanpitovelvollisuus määräytyy kirjanpitolain mukaan. Kirjanpitovelvollisia ovat liike- ja ammattitoimintaa harjoittavat työnantajat. Lisäksi kirjanpitolaissa on erikseen luetteloitu ne, jotka ovat kirjanpitovelvollisia toiminnan laadusta riippumatta.

Kirjanpitolain 2 luvussa ovat kirjanpitoaineistoa koskevat säännökset. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 a §. Se velvoittaisi työnantajan liittämään selvityksen käteisenä rahana maksetusta palkasta osaksi palkanmaksua koskevaa kirjanpitositetta. Selvityksenä käteisenä maksetuista palkoista voisi olla työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys. Tällaisena muuna selvityksenä kävisi esimerkiksi työnantajan tai palkanmaksutilanteessa läsnä olleen henkilön allekirjoittama maksutosite. Kirjanpitositteeseen liittämisen myötä kuitista tai muusta selvityksestä tulisi osa työnantajan kirjanpitoaineistoa.

Kirjanpitolain 2 luvun 5 a §:ssä asetetun velvoitteen laiminlyönnistä säädettäisiin rangaistus 8 luvun 4 §:ssä. Jos työnantaja laiminlyö 2 luvun 5 a §:ssä säädetyn velvollisuuden, hänet voitaisiin tuomita kirjanpitorikkomuksesta sakkoon, jollei teko ole rangaistava rikoslain kirjanpitorikoksia koskevien säännösten perusteella. Säädos tulisi sovellettavaksi silloin, kun 2 luvun 5 a §:n mukaista tosietta ei ole liitetty kirjanpitoon, mutta myös silloin, jos kirjanpitoon liitetty tosietta ei vastaisi sitä, mitä työsopimuslain 2 luvun 16 §:n 2 momentissa säädetään.

3 Esityksen vaikutukset

Palkan maksaminen tilille on suurelta osin voimassa olevaa käytäntöä, joten ehdotettavat muutokset eivät lisää palkanmaksusta aiheutuvia kustannuksia valtaosassa työsuhteita. Kirjanpitosäännöksiin ehdotetuista muutoksista voi aiheutua vähäisiä kustannuksia käytettäessä käteistä rahaa palkan maksamiseen.

Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisussa 1/2010 ”Suomen kansainvälistyvä harmaa talous” on arvioitu harmaan talouden myötä piiloon jääviä työtuloja ja niistä aiheutuvia veromenetyksiä ravintola- ja rakennuslalla. Arviot koskivat vuotta 2008. Niiden mukaan jo näillä kahdella toimialalla työntekijöiden laskennalliset pimeät työtulot nousivat 630 miljoonaan euroon. Menetetty verotulot arvioitiin 160 miljoonaksi euroksi.

Ehdotettujen lakimuutosten vaikutusta on vaikea arvioida. Toisaalta jo vähäisenkin harmaan talouden vähentyminen merkitsisi merkittävää verotulojen lisäystä.

Esitys liittyy valtioneuvoston periaatepäätökseen tehostetusta harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelmasta vuosille 2012—2015. Toimintaohjelman avulla tavoitellaan hallituskauden aikana 300—400 miljoonan euron vuosittaista verojen ja sosiaalivakuutusmaksujen lisäystä, rikosvahinkojen estämistä sekä takaisinsaataa rikoshyötyä.

4 Asian valmistelu

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti marraskuussa 2010 työryhmän valmistelemaan toimenpiteitä talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjumiseksi rakennus- ja majoitus- ja ravitsemisalalla. Työryhmä luovutti ”Talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjuminen rakennus- sekä majoitus- ja ravitsemisalalla” mietintönsä maaliskuun lopussa 2011. Mietinnössään työryhmä ehdotti selvitettäväksi, voidaanko rakennus- ja majoitus- ja ravitsemisalalla säätää laissa sitä, että palkka on maksettava työntekijän ilmoittamalle pankkitilille tai maksumääräyksenä työnantajan pankista. Jatkovalmistelussa tuli ottaa huomioon tuleeko velvoite palkanmaksun maksamisesta pankkitilille säätää koskemaan vain elinkeinonharjoittajaa, onko alakohtainen erillislaki asiasta tarkoituksenmukainen vai tulisiko asiasta säätää työsopimuslaissa ja tuleeko tietynlainen toiminta sulkea säännöksen ulkopuolelle, esimerkiksi hyvin lyhytaikainen tai kertaluonteinen työ tai muut erityistilanteet.

Valtioneuvosto antoi 19.1.2012 periaatepäätöksen tehostetun harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelmasta vuosille 2012–2015. Valtioneuvosto edellyttää, että ministeriöt ja viranomaiset toteuttavat toimintaohjelman hankkeet vuosina 2012–2015. Hankkeessa numero 3 todetaan: ”Selvitetään mahdollisuudet säätää lailla siitä, että palkka on elinkeinotoiminnassa maksettava työntekijän ilmoittamalle pankkitilille tai maksumääräyksenä työnantajan pankista.”

Esitysehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön kolmikantaisessa työryhmässä, jossa ovat edustettuina työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön lisäksi palkansaajia edustavat Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, ja Akava ry. sekä työnantajapuolta edustavat Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Yrittäjät ry, Kunnallinen työmarkkinalaitos ja Valtion työmarkkinalaitos sekä Kirkon työmarkkinalaitos.

Esitys on yksimielinen.

5 Voimaantulo

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.7.2013.

Edellä esitetyn perustella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

LAKI

työsopimuslain 2 luvun 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsopimuslain (5572001) 2 luvun 16 § seuraavasti:

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

16 §

Palkan maksaminen

Palkka on maksettava työntekijän osoittamalle pankkitilille. Palkan on oltava työntekijän käytettävissä sen erääntymispäivänä. Palkka voidaan maksaa käteisenä vain pakottavasta syystä. Työnantaja vastaa palkanmaksutavasta aiheutuvista kustannuksista.

Maksaessaan palkan työnantajan on annettava työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet. Käteisenä rahana maksetusta palkasta kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitetun kirjanpito-velvollisen työnantajan on liitettävä kirjanpitoon maksua koskeva työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys siten kuin kirjanpito-laissa säädetään.

—

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

—

2.

LAKI**kirjanpitolain 2 luvun ja 8 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kirjanpitolain (1336/1997) 2 lukuun uusi 5 a §*muutetaan* 8 luvun 4 § sellaisena kuin se on laissa 62/2003 ja osaksi laissa 1304/2004, seuraavasti:

2 luku

Liiketapahtumien kirjaaminen ja kirjanpitoaineisto

5 a §

Käteisenä rahana maksettu palkka

Käteisenä rahana maksettua palkkaa koskeva työsopimuslain 2 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys on päivättävä ja liitettävä 5 §:n mukaiseen tositteeseen.

8 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laiminlyö kirjanpitomerkintöjen tekemisen 2 luvun 4 §:n 2 momentissa säädettyssä määräajassa,

1 a) laiminlyö 2 luvun 5 a §:ssä tarkoitetun velvollisuuden liittää työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys käteisenä rahana maksetusta palkasta 2 luvun 5 §:n mukaiseen tositteeseen,

1 b) vastoin 2 luvun 9 §:n säännöstä säilyttää kirjanpitoaineistoa ulkomailla,

2) laiminlyö 2 luvun 10 §:ssä tarkoitetun kirjanpitoaineiston säilytysvelvollisuuden taikka

3) laiminlyö 3 luvun 9 §:ssä tarkoitetun ilmoittamisvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 30 luvun 9, 9 a tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena, törkeänä kirjanpitorikoksena tai tuottamuksellisena

kirjanpitorikoksena eikä teosta muuallakaan laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

—

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

—

Helsingissä...